

отримують стипендії), превалювання державного фінансування (70%) за умови надмірної кількості університетів і застаріла модель державного замовлення, що не здатна задовольнити потреби ринку, низька частка фінансування ВНЗ з боку бізнесу, викликана відсутністю діалогу між бізнесом, державою та ВНЗ, значною бюрократизацією ВНЗ, невикористанням методів стимулювання бізнесу.

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2014. - № 37-38 – С.2716. Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Білінець М. Ю. Фінансування вищої освіти в Україні: сучасні тенденції, проблеми та перспективи / М. Ю. Білінець // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – №4. – С. 787–790.

3. Освіта в Україні: ілюстрований збірник від CEDOS [Електронний ресурс] // CEDOS – 2015. – 84 С. - Режим доступу : <http://www.cedos.org.ua/uk/osvita/zvit-osvita-2015>.

4. Совсун І.Р. Нова модель фінансування вищої освіти повинна бути прозорою й ефективною у використанні бюджетних коштів [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.- Режим доступу : <http://mon.gov.ua/usi-novivni/novini/2016/03/15/inna-sovsun-nova-model-finansuvannya-vishhoi-osviti/>.

УДК 336.143.1

М.І. СТЕГНЕЙ, І.В. ЛІНТУР
Мукачівський державний університет

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БЮДЖЕТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ОДИНИЦЬ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

З метою підвищення фінансової самостійності бюджетів адміністративно-територіальних одиниць продовжено процес проведення бюджетної децентралізації. Саме для цього внесено зміни до Бюджетного та Податкового кодексів, а в подальшому планується внесення змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування) та ще до цілого ряду законів.

Метою бюджетної децентралізації не може бути збільшення частки доходів бюджетів адміністративно-територіальних одиниць у зведеному бюджеті або краще утримання наявної мережі бюджетних установ. Лише підвищення якості конкретного переліку послуг для конкретного громадянина може забезпечити правильний напрям перетворень. Інші цілі для бюджетної децентралізації можуть призвести до неефективного використання державних коштів і погіршення ситуації.

Слід зазначити, що прийняті Верховною Радою зміни до Бюджетного та Податкового кодексів України є найбільшим за останні роки кроком у напрямку бюджетної децентралізації. Якщо раніше від 50 до 90 відсотків бюджетів різних рівнів в Україні були дотаційними, то після проведених реформ, кількість дотаційних бюджетів скоротиться вдвічі [2].

Для оцінки ступеня бюджетно-фінансової децентралізації використовують показник частки регіональних (місцевих) рівнів управління у доходах і

видатках консолідованого бюджету. Показником високого рівня децентралізації є частка місцевих видатків на рівні більш як 45 % загальнодержавних видатків, середнього рівня – 30-45%, а низького рівня – менш як 30 % [2].

Протягом 2011-2015 рр. рівень бюджетної централізації зменшився з 78,3 % до 76,2 %, і відповідно рівень децентралізації бюджетних ресурсів збільшується з 21,7 до 22,2 %. У 2014 році відбулося незначне збільшення частки у доходах зведеного бюджету – 77,8 %, при цьому відбулося зменшення частки бюджетів адміністративно-територіальних одиниць у доходах зведеного бюджету – 22,2 % [1]. Значна залежність бюджетів адміністративно-територіальних одиниць від державного бюджету свідчить про недосконалість розподілу доходно-видаткових повноважень між рівнями управління і системи міжбюджетних відносин, а також про проблеми з нарощуванням доходної частини бюджетів адміністративно-територіальних одиниць через слабку економічну розвиненість окремих територій.

Крім позитивних зрушень за наслідками проведення бюджетної децентралізації на сьогодні існує ряд проблемних питань, які виникли в ході практичного застосування нових норм бюджетного законодавства, що потребують вирішення на законодавчому рівні.

В результаті зміни системи вирівнювання змінено механізм фінансування делегованих повноважень установ охорони здоров'я та освіти. На даний час фінансовий ресурс на зазначені видатки передбачається у вигляді галузевих субвенцій, які мають чітко зазначену ціль: медична, освітянська, на підготовку кадрів, що забезпечує виключення випадків перерозподілу зазначених коштів на інші видатки. Таким чином, місцеві органи отримали конкретні цільові кошти, які не можуть змінювати, тоді як попередня система вирівнювання дозволяла такий перерозподіл.

Разом з тим, механізм розрахунків обсягу коштів на зазначені цілі залишився таким, як і раніше, тобто проводиться за тими ж формулами, в яких нормативи бюджетної забезпеченості визначаються виходячи з фінансових можливостей державного бюджету, а не за галузевими соціальними стандартами, яких до цього часу державою не розроблено. Таким чином, Міністерство фінансів України визначає обсяг видатків з державного бюджету на виконання делегованих повноважень, а органи місцевого самоврядування не можуть впливати на обсяг виділених державою коштів.

На сучасному етапі становлення економіки зроблено значний крок вперед в проведенні реформи міжбюджетних відносин, прийняті відповідні зміни до законодавства, змінено механізми бюджетного фінансування та вирівнювання. За результатами дослідження встановлено, що місцеві ради та громади виявилися не готовими до змін, особливо це стосується процесу об'єднання громад та встановлення ставок податків і розподілу коштів в умовах нової системи вирівнювання.

Слід зазначити, що за умови вирішення законодавчих, організаційних та соціальних проблем бюджету адміністративно-територіальних одиниць, у майбутньому зможуть мати достатній обсяг коштів на виконання делегованих

повноважень, а громадяни України отримають нарешті підвищення якості надання соціальних послуг.

Література

1. Бюджетний моніторинг: аналіз виконання за 2015 рік [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.ibser.org.ua>.

2. Набатова Ю.О. Формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації фінансових ресурсів / Ю. О. Набатова Т. В. // Ефективна економіка. – 2015. – №5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : <http://www.economy.nayka.com.ua>

УДК: 331.5

М.І.СТЕГНЕЙ, Д.В.МАКСЮТОВА-ГРЕШКУЛИЧ

Мукачівський державний університет

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНИХ РИНКІВ ПРАЦІ

Згідно з теорією конкурентних переваг, організований регіональний ринок праці є стратегічним чинником забезпечення конкурентоспроможності регіону. Євроінтеграційний вектор України відкриває нові можливості розвитку транскордонного співробітництва. За таких обставин, розробка організаційно-економічного механізму розвитку регіональних ринків праці є важливим та актуальним завданням наукових досліджень.

Під регіональним ринком праці розуміємо систему відносин, пов'язаних з працевлаштуванням мешканців прикордоння з іншого боку кордону в межах регіонального простору. У такій системі саме взаємозв'язки та взаємодоповнення між регіональними ринками праці з різних боків кордону зумовлюють синергетичний ефект та забезпечують розвиток і конкурентоспроможність транскордонного регіону в цілому. Покупцем товару на цьому ринку виступає роботодавець з одного боку кордону в особі підприємств різної форми власності, індивідуального наймача, громадської організації тощо. Продавцем є громадянин працездатного віку з іншого боку кордону.

Основними причинами формування регіонального ринку праці є виникнення незадоволеного попиту на працю по один бік кордону, надлишок пропозиції з іншого, а також наявність різниці у рівнях оплати та умовах праці. На особливості функціонування регіональних ринків праці, зокрема інтенсивність міграційних потоків, впливають численні фактори макроекономічного, регіонального, мікро- та індивідуального рівнів [1].

З метою виявлення існуючих механізмів забезпечення розвитку регіональних ринків праці у Європейському Союзі (ЄС) узагальнено правову основу та перешкоди на транскордонних ринках праці ЄС, а також основні напрямки співпраці суб'єктів регіональних ринків праці. В основі політики зайнятості та міграційної політики ЄС лежить принцип забезпечення найвищого рівня мобільності його мешканців. Створення єдиного європейського ринку праці відбувається шляхом реалізації спільної політики ЄС, фінансування проектів у сфері міграції та функціонування ринку праці з

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>